

II. LOGIKUS ÉRVELÉS

Ebben a feladatrészben a kérdések rövid gondolatmenetekben, szövegrészletekben levő érvelésekre vonatkoznak. Némely kérdés esetében akár több válaszlehetőség is szóba jöhetne, Neked azonban minden esetben **a legjobb választ kell kiválasztanod; vagyis azt a válaszlehetőséget, amely a legpontosabban és a legteljesebben válaszolja meg a kérdést. Ne élj olyan előfeltevéssel amely a józan ész mércéje szerint valószínűtlen, felesleges vagy összeegyeztethetetlen az adott szövegrészlettel! Miután kiválasztottad a legjobb választ, jelöld azt a megoldólapon!**

1. kérdés

1. Szülő: Tíz éve a gyerekek nem jártak egymással, csak tizenhárom-tizenöt éves koruktól. Most már a kilenc-tizenegy évesek járnak egymással. Nyilvánvaló, a gyerekek fiatalabb korukban kezdenek el érdeklődni a másik nem iránt, mint tíz éve.

2. Szülő: Nem értek egyet. A kilenc-tizenegy évesek nem járnak egymással, csak azért, hogy járnak egymással, engednek a csoportnyomásnak, ami azt várja el tőlük, hogy felnőtteken viselkedjenek.

A 2. Szülő az 1. Szülőnek adott válaszában az alábbiak közül mit csinál?

(A) Levon egy következtetést egy új jelenségről úgy, hogy egy olyan jelenséghez hasonlítja, amely ismert és megértett.

(B) Megcáfol egy a kilenc-tizenegy évesekről szóló általánosítást egy olyan kivételes esettel, amit az 1. Szülő figyelmen kívül hagyott.

(C) Feltételezi, hogy a kilenc-tizenegy éves gyerekek ugyanúgy érdeklődnek a párkapcsolatok iránt, mint a tizenhárom-tizenöt éves gyerekek.

(D) Egy alternatív magyarázatot nyújt a gyerekek járási szokásaiban bekövetkezett az 1. Szülő által leírt változásokra.

(E) Az 1. Szülőt mint egy állítás kimondóját kritizálja, ahelyett, hogy az állítást kritizálná.

2. kérdés

Minden marhatenyésztő utálja a hosszú telet.

Minden síparadicsom-tulajdonos szereti a hosszú telet, mert a hosszú tél nagyobb profitot jelent.

Néhány jogász marhatenyésztő.

Melyik az az alábbi állítás, amely ha igaz lenne, a fenti állításokkal együtt leginkább alátámasztaná azt a következtetést, hogy nincs olyan síparadicsom-tulajdonos, aki jogász?

(A) Néhány marhatenyésztő jogász.

(B) Van néhány olyan ember, aki utálja a hosszú telet, és nem marhatenyésztő.

(C) Minden jogász marhatenyésztő.

(D) Minden olyan ember, aki utálja a hosszú telet, az marhatenyésztő.

(E) Minden olyan embernek, akinek nagy a profitja, van síparadicsoma.

3. kérdés

Mórahelyi Polgár: Mórahely jelenlegi képviselő-testületének tevékenysége végzetes hatással van a város pénzügyi gazdálkodására. Mivel a hivatalban lévő képviselők többsége újraindul a választáson, ezért a következő választási kampányban ezek ellen a hivatalban lévő képviselők ellen fogok kampányolni. Az egyetlen hivatalban lévő képviselő, akit támogatni, és akire szavazni fogok, az a saját körzetemből való képviselő lesz, mert neki van megfelelő tapasztalata ahhoz, hogy biztosítani tudja, hogy a körzetünk érdekei érvényesüljenek. Ha minden mórahelyi követné a példámat, alapvetően meg tudnánk változtatni a képviselő-testület összetételét.

Feltételezve, hogy minden mórahelyi polgár csak a saját körzetében induló képviselőjelöltre szavazhat, ahhoz, hogy a képviselő-testület összetétele alapvetően megváltozzon, a következő állításnak kell igaznak lennie:

- (A) Legalább néhány mórahelyi szavazópolgár nem teszi meg ugyanezt a kivételt a saját körzetéből való jelenleg hivatalban lévő képviselővel a következő választáson.
- (B) A választásra jogosult mórahelyi választópolgárok nagy többsége elmege szavazni a következő választáson.
- (C) A korábbi választásokon Mórahely képviselő-testületének tagjai közül csak kevesen indultak el ismételten a választáson.
- (D) A mórahelyi képviselő-testület hivatalban lévő tagjainak mind lejár a képviselői megbízatása.
- (E) A mórahelyi képviselő-testületi választáson induló kihívók közül egyik sem képes jobban szolgálni a körzetük érdekeit, mint a hivatalban lévő képviselő-testületi tagok.

4. kérdés

Marianna: Az ittas vezetés problémája valamelyest javult a felvilágosításnak és a szigorúbb szabályozásnak köszönhetően. Mindazonáltal további intézkedések szükségesek. Továbbra is vannak olyan emberek, akik egyszerre isznak és vezetnek, és amikor így cselekednek, jelentősen nő annak az esélye, hogy halálos vagy súlyos sérüléssel járó balesetet okoznak.

Dávid: Azt gondolom, hogy eltúlzod az ittas vezetés veszélyeit. Éppenséggel egy autóbalesetet szenvedő sofőr sokkal kisebb eséllyel szenved súlyos sérülést, ha ittas, mintha józan.

Marianna fejtegetésére adott válaszában melyik érvelési hibát ejti Dávid?

- (A) Ellentmond önmagának
- (B) Azt feltételezi, amit alá akar támasztani.
- (C) Úgy mond ellent Marianna következtetésének, hogy az álláspontját nem támasztja alá semmivel.
- (D) Egy olyan állítás ellen érvel, amelyet Marianna nem tett.
- (E) A kritikát az álláspontot kifejtőnek intézi ahelyett, hogy az álláspontot magát kritizálná.

5. kérdés

Egy magazincikkből: A magabiztosság veszélyes erény: könnyen az arrogancia bűnévé korcsosulhat. Az arrogancia veszélye egyértelmű minden figyelmes szemlélő számára. Mennyivel humánusabb lett volna a huszadik század Hitler és Sztálin arrogáns magabiztossága nélkül!

A szerző az alábbiak közül minden eszközt felhasznál a meggyőzés érdekében, KIVÉVE a következőt:

- (A) Szélsőséges eseteket használ fel, hogy érzelmi reakciót váltson ki.
- (B) Olyan értéktelített kifejezéseket használ, mint például a „bűn”.
- (C) Szemlélteti az arrogancia veszélyét.
- (D) Tekintélyre hivatkozik annak érdekében, hogy egy kijelentést alátámasszon.
- (E) Utal arra, hogy Hitler arroganciája a magabiztosságából eredt.

6. kérdés

Egy tanulmánynak az volt a célja, hogy kimutassa, hogy milyen (ha egyáltalán bármilyen) hatása volt az olajfűrőtornyok hosszú távú működésének tengerfenéken élő állatvilágra. A tanulmány összehasonlította a fűrőtorny közelében lévő állatvilágot egy olyanal, aminek több kilométeres körzetében nem volt fűrőtorny, és nem találtak semmilyen jelentősebb különbséget. A kutatók arra a következtetésre jutottak, hogy fűrőtornyoknak nincsen hátrányos hatása a tengerfenéken élő állatvilágra.

Melyik az az alábbi állítás, amely ha igaz, a legkomolyabban gyengíti a kutatók következtetését?

- (A) A kereskedelmi szempontból fontos halak táplálékának jelentős részét adják a tengerfenéken élő halak, így az ilyen halak kifogásában mutatkozó csökkenés bizonyítaná a tengerfenéki halakban bekövetkezett kárt.
- (B) A tengeri fűrőtornyokból való olajszivárgás jellemzően a víz felszínén következik be, és az áramlatok gyakran jelentős távolságra hordják az olajat, mielőtt az a tenger fenekére süllyedne.
- (C) Az ipari szennyvíz és egyéb szennykibocsátás hatása nem az, hogy minden tengerfenéki állatot pusztít, hanem hogy csökkenti a fajok diverzitását és sűrűségét.
- (D) A tengerbe szivárgó olajnak csak egy része éri el az tenger fenekét: egy része elpárolog, egy része pedig cseppekben úszik a tengerben.
- (E) Ahol az tengerfenéket laza üledék alkotja, a szennyező olaj sokkal tovább megmarad, mint ott, ahol a tengerfenék köves.

7. kérdés

A tudósokról gyakran mondják, hogy egészen addig azt feltételezik valamiről, hogy nem úgy van, amíg nincs arra bizonyíték, hogy úgy van. Tegyük fel, hogy az a kérdés merül fel, hogy egy adott étel-adalékanyag biztonságos-e. Ezen a ponton sem az nem tudott, hogy biztonságos, sem az, hogy nem biztonságos. A fenti jellemzés alapján a tudósok azt feltételeznék, hogy az adalékanyag nem biztonságos, hiszen nem bizonyított az, hogy biztonságos lenne. Ellenben azt is feltételeznék, hogy

biztonságos, hiszen az ellenkezője sincs bizonyítva. Viszont egy tudós sem lenne képes önellentmondás nélkül azt feltételezni, hogy egy anyag egyszerre biztonságos és nem biztonságos; így ez a fenti jellemzés egyértelműen hibás.

Az alábbiak közül melyik írja le a fenti érveléstechnikát?

- (A) Egy általános állítás hibás volta mellett érvel úgy, hogy bemutatja, hogy az tudatosan van félrevezetően megfogalmazva.
- (B) Egy állítás hibás volta mellett érvel úgy, hogy bemutatja, hogy azt igaznak elfogadva lehetetlen eredményre jutnánk.
- (C) Egy állításról megmutatja, hogy hamis, azáltal, hogy bemutatja, hogy az ellentmond egy másik igaznak elfogadott állításnak.
- (D) Egy általános állításról megmutatja, hogy nem informatív, azáltal, hogy bemutatja, hogy vannak olyan esetek, amikor igaznak minősül, és vannak olyan esetek, amikor hamisnak.
- (E) Egy állításról megmutatja, hogy nem informatív, azáltal, hogy bemutatja, hogy semmilyen önállóan vizsgálható következtetést nem támaszt alá.

8. kérdés

Az elmúlt évtizedben a gyilkossági ráta 50%-kal emelkedett az országban. Az elkövetéshez használt fegyver általában kés volt. A potenciálisan gyilkos késeket nyíltan és legálisan árusítják számos boltban. A legtöbb emberölési eset családon belüli hirtelen felindulásos támadás eredménye. Még akkor is, ha ezeknek az eseteknek a száma nő, valószínűleg ezek sem végződnek halállal, ha nem lenne ilyen gyakori ezeknek a késeknek a jelenléte. Ezek alapján mindezt a kormány engedékenységére hibáztatható, hiszen engedi az ilyen gyilkos fegyverek árusítását.

Az alábbiak közül melyik a fentiek legerősebb kritikája?

- (A) A kés mellett vannak más olyan eszközök is, úgymint a lőfegyver vagy mérge, amellyel egy olyan ember ölni tud, aki egy másik ember halálát akarja okozni.
- (B) Nem lehet tudni, hogy hány családon belüli hirtelen felindulásos támadás fordul elő, mivel számos esetet nem jelentenek a hatóságoknak.
- (C) A családon belüli hirtelen felindulásos támadások mellett más emberölésekhez is használnak kést.
- (D) A fejtegetés bármilyen igazolás nélkül azt feltételezi, hogy az emberöléshez használt késeket előre kitervelten azért vásárolják, hogy azzal egy családtagot megöljenek, vagy súlyos sérülést okozzanak neki.
- (E) Ha a szóban forgó halálos kések valójában háztartási kések, akkor azok a kések általánosak voltak a gyilkossági ráta emelkedése előtt is; amennyiben azonban azok tényleg fegyverek, akkor ezek a kések nem általánosan megtalálhatók a háztartásokban.

9. kérdés

Táplálkozási szakértő: A vegyészek által előállított vitaminok pont ugyanolyanok, mint azok, amelyek az ételekben természetesen előfordulnak. Ennek megfelelően pénzpazarlás többet fizetni az olyan márkájú vitaminokért, amelyeket úgy reklámoznak, hogy magasabb minőségű összetevőkből, vagy természetesebb összetevőkből készülnek, mint a más márkájúak.

A táplálkozási szakértő tanácsa az alábbiak közül melyik feltevésre épül?

- (A) Pénzpazarlás az, ha az emberek az étrendjüket vitaminokkal egészítik ki.
- (B) Azoknak a márkáknak a vitaminpirulái, amelyek természetes összetevőkből készülnek, mindig többbe kerülnek a szintetikus vitamint tartalmazóknál.
- (C) Az összes márká vitaminpirulája tartalmaz szintetikus vitamint.
- (D) Néhány vitaminyártó hamis állításokkal reklámoz.
- (E) Nincs olyan nem vitamin összetevője a vitaminpiruláknak, amelynek a minősége miatt valamelyik márká terméke többet érne a másikonál.

10. kérdés

A legtöbb ember felháborítónak tartja azt a feltételezést, hogy ők maguk ne lennének megbízható források saját valódi akaratuk tekintetében. Ez a fajta önismeret azonban, nem a legkönnyebben megszerezhető ismeret. Csakugyan, megszerzéséhez gyakran kemény, sőt akár kockázatos munkára van szükség. Ennek az erőfeszítésnek az elkerülése érdekében az emberek tudattalanul meggyőzik önmagukat, hogy igazából azt akarják, amit a társadalom szerint akarniuk kellene.

A fejtegetés fő mondanivalója, hogy

- (A) az önismeret megszerzése kockázatos lehet.
- (B) annak az ismerete, hogy valaki mit akar igazából, nem annyira vonzó, mint amennyire általában gondolják.
- (C) az emberek nem igazán akarják azt, amit akarniuk kellene.
- (D) az emberek általában elkerülik a nehéz döntéseket.
- (E) az emberek nem feltétlenül megbízható források annak tekintetében, hogy mit akarnak.

11. kérdés

1945 óta a rovarirtó szerek alkalmazása megtízszereződött az Egyesült Államokban, holott a megművelt földek összterülete változatlan maradt. Ugyanezen időszak alatt a rovarok miatti termésveszteség nagyjából megkétszereződött hétről tizenhárom százalékra.

Melyik az az alábbi állítás, amely hogyha igaz, a leginkább megmagyarázza a fenti paradox felismerést?

(A) A kormány által alkalmazott termelési szakértők az utóbbi időben azt javasolták a földműveseknek, hogy kisebb mennyiségben használjanak rovarirtó szereket, míg az azelőtti években kemény rovarirtást javasoltak.

(B) Míg olyan rovartrözsök fejlődtek ki, amelyek ellenállóak rovarirtó szerekkel szemben, addig a földművesek fokozatosan felhagytak a termelt növények folyamatos rotálásával, amely egyébként megzavarja a rovarok folyamatos táplálékellátását, mert a földművesek kormánytól kapott termelési támogatásának mértéke jelentősebb volt, ha ugyanazt a növényt tudták folyamatosan termelni.

(C) 1970 óta az emberekre súlyosan ártalmas rovarirtószereket széles körben felváltották a kevésbé ártalmas vegyszerekkel, amelyek ugyanolyan hatásosak a rovarok ellen, viszont kevésbé károsak azokra a folyami halakra, amelyek a rovarirtóval kezelt mezőgazdasági földekről lefolyó vízből táplálkoznak.

(D) Mivel a földművesek azon döntését, hogy mekkora területeket vessenek be, az aratáskori terményárakkal kapcsolatos várakozásaik határozzák meg, ezért részben a felhasznált rovarirtószerek mennyisége is függ a terményáraktól.

(E) Bár a rovarirtószerek egy része mosással eltávolítható az élelmiszerekről, de olyan szerek is kerültek a fogyasztásra szánt növényekre, amelyek nem lemoshatók, és a fogyasztók elkezdtek bojkottálni azokat az élelmiszereket, amelyek olyan rovarirtószert tartalmaznak, amelyet nem lehet lemosni.

12. kérdés

Professzor: Legtöbb faj tagjai képesek kommunikálni az azonos faj többi tagjával, de nem igaz, hogy minden kommunikációt lehetne „nyelvnek” nevezni. Az emberi kommunikációs rendszer megkérdőjelezhetetlenül nyelvnek minősül. Ami azt illeti, a nyelv használata egy olyan jellemző, amely nélkül nem lennének emberek.

Diák: Értem, hogy a kommunikáció önmagában nem nyelv, de honnan tudja, hogy például a dalos madarak, a delfinek, méhek vagy a majmok magasan fejlett kommunikációs rendszerei nem nyelvek?

A Diák a Professzor kijelentését úgy értelmezte, hogy

(A) a különböző fajoknak lehet hasonló meghatározó jellemzője.

(B) minden emberi jellemző, kivéve a nyelvhasználat, jellemzője legalább egy másik fajnak is.

(C) nem minden nyelvet használnak kommunikációra.

(D) a nyelv használata olyan jellemző, ami nem jellemző semmilyen más fajra.

(E) az emberek nem képesek más fajok tagjaival kommunikálni.

13. kérdés

A tarvágásos-felperzseléses mezőgazdaság azt jelenti, hogy több hold erdőt felégetnek, az így keletkező növényi hamu pedig három-négy évnyi bőséges terméshez elegendő levéltrágyát biztosít. A letakarított földeken azonban a tápanyagok elszivárognak a talajból, és a föld túl terméketlenné válik a mezőgazdálkodáshoz. Ezért felégetéssel új földet takarítanak le, és a folyamat kezdődik előlről. Mivel a trópusokon a legtöbb mezőgazdasági tevékenységnél ezt a módszert alkalmazzák, ezekben a régiókban az erdők végül véglegesen ki lesznek pusztítva.

A gondolatmenet azon az előfeltevésen alapul, hogy:

- (A) A trópusi erdők nem termelődnek újra elég hatékonyan ahhoz, hogy helyreálljanak miután letakarították őket a tarvágásos-felperzseléses módszerrel.
- (B) A mezőgazdaság más módszerei nem olyan kártékonyak a környezetre nézve a trópusi régiókban, mint a tarvágásos-felperzseléses módszer.
- (C) A trópusi erdők természetüknél fogva szegények azokban a tápanyagokban, amelyek szükségesek olyan növények termesztéséhez, amelyek nem őshonosak azokban a régiókban.
- (D) A tarvágásos-felperzseléses módszer különösen alkalmas a trópusi vidékeken a mezőgazdálkodásra.
- (E) Az első évre a tarvágásos-felperzseléses mezőgazdálkodás bőségebb termést biztosít, mint más mezőgazdálkodási módszerek.